

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Internet-politiikka ja internetin hallinto – Euroopan rooli internetin hallinnon tulevaisuuden muokkaamisessa”

COM(2014) 72 final

(2014/C 451/24)

Esittelijä: **Antonio Longo**

Euroopan komissio päätti 7. maaliskuuta 2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Internet-politiikka ja Internetin hallinto – Euroopan rooli Internetin hallinnon tulevaisuuden muokkaamisessa

COM(2014) 72 final.

Asian valmistelusta vastannut ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 18. kesäkuuta 2014.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 9.–10. heinäkuuta 2014 pitämässään 500. täysistunnossa (heinäkuun 10. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 180 ääntä puolesta ja 8 vastaan 13:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK vahvistaa aluksi kantansa, jotka se on esittänyt viime vuosina antamissaan useissa lausunnoissa Internetin merkityksestä talouskehityksen, työllisyyden, teknologisen innovoinnin ja sosiaalisen osallisuuden keskeisenä edellytyksenä.

1.2 ETSK kannattaa täysin komission pyrkimystä vahvistaa voimakkaasti perusoikeuksien ja demokraattisten arvojen puolustamista ja edistämistä sekä sellaisen yhtenäisen verkon oikeudellista käsitettä, johon sovellettaisiin yhtenäisiä unionin sääntöjä kuten muillakin aloilla ja joka ei olisi pilkkoutunut erilaisten ja keskenään mahdollisesti ristiriitaisten sääntöjen vuoksi.

1.3 On tärkeää asettaa Internetin tulevan hallinnon ytimeen keskeiset arvot, jotka perustuvat sen avoimeen ja hajautettuun luonteeseen, puolueettomuuteen, yleiseen saatavuuteen ja mataliin esteisiin. ETSK toteaa kuitenkin, että tiedonannossa ei määritellä riittävästi yhteistyöhön perustuvan hallintomallin käsitettä, johon EU:n olisi annettava panoksensa, eikä välineitä ja menettelyjä, joiden avulla olisi varmistettava monisidosryhmäprosessit Internetiä koskeissa päätöksissä. Etenkin olisi selvennettävä sitä, kuka huolehtii Internetin hallinnon valvonnasta.

1.4 ICANNin (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) tähänastisen roolin päättymiseen ja IANAn (*Internet Assigned Numbers Authority*) tehtäviin liittyen komitea katsoo, että komission olisi tuotava päättäväisesti esiin kysymys Euroopan unionin roolista tulevassa ylikansallisessa elimessä.

1.5 Euroopan parlamentin päätöksestä käynnistetty eurooppalainen digitaalinen *habeas corpus* sekä televiestintäpakettiin sisältyvien toimien toteuttaminen televiestinnän eurooppalaisilla yhtenäismarkkinoilla vahvistavat varmasti luottamusta Internetiin.

1.6 Teknisten normien valinnat saattavat vaikuttaa merkittävästi kansalaisten oikeuksiin, joita ovat muun muassa ilmaisuvapaus, henkilötietojen suoja ja käyttäjäturvallisuus, sekä sisällön saatavuuteen. Internet on alun alkaen suunniteltu niin, että se tukee kansalaisten oikeuksia täysin. Oikeuksiin kohdistuneet uhat ovat aiheutuneet valtiovallan toiminnasta ja verkkosivustojen ylläpitäjistä, joiden valvonta on verkosta riippumatonta. Tästä huolimatta olisi asianmukaista laatia suosituksia, joilla varmistetaan teknisten valintojen ja ihmisoikeuksien yhteensopivuus.

1.7 Kun otetaan huomioon **Internetin oikeudelliset näkökohdat**, ETSK kannattaa komission aikomusta käynnistää **kansainvälisellä tasolla uudelleenarviointi lainsäädäntö- ja toimivaltaristiriidoista**, joita yksittäisten riippumattomien sääntelyviranomaisten laatimat säännöt usein pahentavat.

1.8 ETSK panee merkille, ettei tiedonannossa viitata lainkaan moniin teknisiin ja operatiivisiin kysymyksiin, joista komitea on huolissaan. Tärkeimpiä tällaisista kysymyksistä ovat seuraavat:

- Internetin kapasiteetti tulevaisuudessa, kun otetaan huomioon liikenteen räjähdysmäinen kasvu ja järjestelmällisen kapasiteetinsuunnittelun puuttuminen
- verkon puolueettomuus, joka tunnustetaan keskeiseksi seikaksi digitaalistrategiassa
- hakukoneiden menetelmät ja hakutulosten esittelytavat, jotka askarruttavat suuresti.

1.9 ETSK korostaa **osallisuuden merkitystä**. Euroopan unionin panoksessa globaaliin Internetin hallintoon on otettava huomioon tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien osallisuuspolitiikkojen edistäminen, jotta luodaan edellytykset todelliselle osallistavalle yhteiskunnalle (ks. Riian julistus [2006], joka annettiin aiheesta *ICT for an Inclusive Society* järjestetyn ministerikokouksen yhteydessä; julistukseen sisältyy joukko sitoumuksia, joiden avulla pyritään varmistamaan iäkkäille soveltuvien tieto- ja viestintätekniikan ratkaisujen toteuttaminen ja jotka liittyvät sähköisten palvelujen saatavuuteen EU:ssa). Internet on suunniteltu osallistavaksi välineeksi, ja tämä on vahvistettu ICANNin peruskirjassa. Saatavuutta valvovat käytännössä sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat ja Internet-palvelujen tarjoajat, joiden toimintaa sääntelevät kansalliset viranomaiset. Vastuu osallistavuudesta on näillä sääntelyviranomaisilla ja EU:ssa Euroopan komissiolla.

1.10 Lisäksi ETSK toivoo, että Internetin hallintofoorumi (IGF) vahvistaa edelleen asemaansa kaikkien Internetin sidosryhmien keskustelufoorumina. **EU:lla on oltava** Istanbulissa järjestettävässä IGF:n seuraavassa kokouksessa **johtorooli**, jonka puitteissa komissio, jäsenvaltiot ja kansalaisyhteiskunta toimivat yhdessä.

2. Johdanto

2.1 Internet on monitahoinen ilmiö, jota kukaan ei hallitse kokonaisuudessaan. Sen tärkeimpiä osatekijöitä ovat seuraavat:

- (a) Internet on määritelmänsä mukaisesti verkkojen verkko. Jokainen verkko on itsenäinen, ja monet niistä ovat julkisia yrityksiä. Koska internetliikenteen räjähdysmäisen kasvun hallitsemiseksi ei ole yhteistä suunnitelmaa, fyysiset verkot ovat luultavasti Internetin heikoin kohta. Tällä on kauaskantoisia vaikutuksia globaalin yhteiskunnan kehitykseen.
- (b) Verkkotunnusten (.com) ja IP-osoitteiden hallinnointi ja rekisteröinti, joka on annettu Kaliforniaan sijoittautuneen ICANNin (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) hoidettavaksi. Komission tiedonannon keskeinen osa-alue on osallistuminen kyseisen tahon hallinnointiin.
- (c) World Wide Web Consortium (W3C) kehittää www-standardit ja -protokollat, kun taas IEFT (*Internet Engineering Task Force*) tekee saman Internetiä varten.
- (d) Internetpalveluntarjoajat rekisteröivät käyttäjiä ja tarjoavat pääsyn Internetiin.
- (e) Selaimet, kuten Internet Explorer, ja hakukoneet, kuten Google, mahdollistavat verkon käytön. Osa näistä palveluista on osoittautunut erittäin kiistanalaisiksi.
- (f) Verkottumispalveluilla, kuten Facebook ja Twitter, on ollut merkittävä rooli kansalaisvapottomuuksissa ja taistelussa kansalaisvapauksien puolesta monissa maissa.

- (g) Pilvipalvelut ja median suoratoistopalvelut lisäävät entisestään Internetliikennettä. Netflix (tilausvideopalvelu), joka edellyttää suuria verkosta noutamisen nopeuksia, on herättänyt Yhdysvalloissa keskustelun verkon neutraliteetista.
- (h) EU:n digitaalistrategian perustana on toiminta, jota tarvitaan Internetin hyötyjen optimoimiseksi ja haittojen lieventämiseksi. Digitaalistrategiassa käsitellään Euroopan verkkotalouden edistämisen lisäksi mm. verkkoturvallisuutta, verkkorikollisuutta, tietosuojaa, digitaalista kuilua, vammaisten ja muiden heikossa asemassa olevien tukemista. EU:n digitaalistrategiassa on monessa mielessä kyse enemmänkin EU:n hallinnosta kuin Internetin hallinnosta, vaikka se toki sisältää tärkeimmät toimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta Eurooppa pystyy hyödyntämään Internetiä parhaalla mahdollisella tavalla.

3. Tiedonannon sisältö

3.1 Komissio on laatinut joukon suuntaviivoja, jotka muodostavat perustan **Internetin hallintoa käsittelevälle yhteiselle eurooppalaiselle visiolle**, joka vahvistaa Euroopan roolia kehitettäessä Internetiä digitaalisten yhtenäismarkkinoiden kantavana pilarina sekä innovoinnin ja talouskasvun mutta myös demokratian ja ihmisoikeuksien moottorina. Komissio aikoo vahvistaa vuonna 2009 julkaisemassaan aiemmassa tiedonannossa⁽¹⁾ jo esitetyt suuntaviivat ja edistää monisidosryhmämallia.

3.2 Kattavan hallinnan puutteen kompensoimiseksi YK:n puitteissa on perustettu Internetin hallintofoorumi IGF. Foorumin kehittyminen on toinen komission tiedonannossa käsiteltävä aihealue. Kun otetaan huomioon komissiota askarruttavat IGF:ään liittyvät kysymykset ja komission tavoite päästä osallistumaan ICANNin hallintointiin, on vaikea välttyä päätelmältä, että tiedonannossa on kyse Internetin poliittisesta hallinnasta. ETSK:n mielestä on syytä kiinnittää huomiota myös Internetin hallintoon liittyvien teknisten ja toiminnallisten kysymysten, esim. edellä alakohdissa a, e ja g esitettyjen ongelmien, ratkaisemiseen ja ryhtyä sen edellyttämiin toimiin.

3.3 Eurooppalainen visio perustuu joukkoon yhteisiä EU:n periaatteita, kuten perusoikeuksien ja demokraattisten arvojen puolustamiseen (siten kuin ne on kirjattu ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen, Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaan) sekä sellaisen yhtenäisen ja eheän verkon edistämiseen, jossa päätökset tehdään avoimuuden, selontekovelvollisuuden ja kaikkien keskeisten sidosryhmien osallistamisen periaatteiden pohjalta. Tiedonannossa erityisesti mainitut toimijat, joiden kanssa olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä, ovat Internetin hallintofoorumi (IGF) (kyseinen elin perustettiin tietoyhteiskuntahuippukokouksessa [World Summit on the Information Society, WSIS], jota tuettiin YK:n päätöslauselmassa 56/183 [21. joulukuuta 2001]), Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) ja Internet Assigned Numbers Authority (IANA).

3.4 Komission lähestymistapa Internetin hallintoon nähden on tiivistetty lyhenteeseen COMPACT, jossa Internet nähdään kansalaisvelvollisuuksia tukevana alueena (*Civic responsibilities*) ja yksittäisenä pilkkoutumattomana resurssina (*One unfragmented resource*), jota hallinnoidaan sidosryhmien välisesti (*Multi-stakeholder approach*) demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseksi (*Promote democracy and Human Rights*) ja joka perustuu vankkaan teknologia-arkkitehtuuriin (*technological Architecture*), joka puolestaan edistää luottamusta (*Confidence*) ja helpottaa sekä Internetin infrastruktuuriin että sen päällä toimivien palvelujen läpinäkyvää hallintoa (*Transparent governance*). Tämä lähestymistapa perustuu vuoden 2005 Tunisin toimintaohjelmaan (tietoyhteiskuntaa käsittelevä Tunisin toimintaohjelma, 18. marraskuuta 2005), jonka periaatteita ei kuitenkaan valitettavasti ole noudatettu globaalisti vaan ainoastaan tietyissä valtioissa ja vain rajallisella maantieteellisellä alueella (esim. OECD Council Recommendation on Principles for Internet Policy Making [2011] ja Deauville G8 Declaration [2011]).

2.4 Komissio ehdottaa erityisesti seuraavia toimia:

- Laaditaan kaikkien sidosryhmien kanssa johdonmukainen joukko Internetin hallintoperiaatteita.
- Tuetaan IGF:ää ja määritellään selkeästi viranomaisten asema.
- Vahvistetaan selkeä aikajana ICANNin globalisoinnille ja globalisoidaan IANAn toiminnot ja varmistetaan samalla aluetunnusjärjestelmän (verkkotunnusten) vakaus ja turvallisuus.

⁽¹⁾ COM(2009) 277 final.

- Aloitetaan vuonna 2014 maailmanlaajuisen Internet-politiikan seurantalupalvelun (*Global Internet Policy Observatory*, GIPO) toiminta globaalien yhteisöjen yhteisenä resurssina.
- Käynnistetään Internetin hallintoa käsittelevän tulevan unionin politiikan muotoilusta laaja julkinen kuuleminen, johon kaikki sidosryhmät osallistuvat.
- Luodaan järjestelmällisiä mekanismeja, jotka mahdollistavat osallistumisen teknisiin päätöksiin, ja pyritään varmistamaan, että tekniset päätökset ovat yhteensopivia ihmisoikeuksien kanssa.
- Vahvistetaan verkkoluottamusta ja kiinnitetään tässä yhteydessä huomiota etenkin tietosuojaan ja verkko- ja tietoturvaan.
- Arvioidaan uudelleen kansainvälisellä tasolla kotimaisista tekijöistä johtuvia ristiriitoja, joita Internetiin voi liittyä sovellettavan lain ja toimivaltakysymysten suhteen.

4. Arvioita ja huomiota

4.1 Komissio ehdottaa, että määritellään Internetin hallintoa koskeva yhteinen eurooppalainen visio, jonka ansiosta EU:lla voi olla merkittävä rooli kyseisellä tulevaisuudessa niin taloudellisesti kuin poliittisesti ja sosiaalisesti keskeisellä alalla. Valinta on erittäin tärkeä, jotta varmistetaan vahva kannustin jäsenvaltioiden talouskehitykselle sekä vakiinnutetaan samalla demokratian ja ihmisoikeuksien periaatteet.

4.2 Kestävähallinnon on perustuttava monisidosryhmäjärjestelmään, kuten määritellään Tunisin toimintaohjelmassa. Tällaiseen järjestelmään osallistuvat hallitukset, yksityissektori, kansalaisyhteiskunta, hallitustenväliset ja kansainväliset järjestöt sekä akateemiset ja tekniset yhteisöt.

4.3 Periaatelähtöinen lähestymistapa

4.3.1 **ETSK vahvistaa aluksi kantansa, jotka se on esittänyt viime vuosina antamissaan useissa lausunnoissa Internetin merkityksestä talouskehityksen, työllisyyden, teknologisen innovoinnin ja sosiaalisen osallisuuden keskeisenä edellytyksenä.** ETSK on aina tukenut täysin vakuuttuneena tietoyhteiskuntaa, Eurooppa 2020 -strategiaa ja digitaalistrategiaa ja esittänyt monia, toisinaan myös kriittisiä, ehdotuksia.

4.3.2 Tavoitteena on oltava EU:n johtava asema, kun kehitetään digitaalipalvelujen infrastruktuuria ja etenkin varmistetaan nopea laajakaista kaikille, luodaan digitaaliset yhtenäismarkkinat, missä on runsaasti eurooppalaista sisältöä ja jotka edistävät osallisuutta, kurotaan umpeen digitaalista kuilua ja edistetään laajaa digitaalista lukutaitoa, suunnitellaan eurooppalaista pilvipalvelua⁽²⁾, määritellään verkkorikollisuudelta, yksityisyyden loukkaamiselta, henkilöllisyyden luvattomalta käytöltä ja lapsiin kohdistuvilta vaaroilta suojaavia asianmukaisia normeja sekä otetaan käyttöön oikeus tulla unohdetuksi.

4.3.3 **ETSK kannattaa täysin komission pyrkimystä vahvistaa voimakkaasti perusoikeuksien ja demokraattisten arvojen puolustamista ja edistämistä** sekä sellaisen yhtenäisen verkon oikeudellista käsitettä, johon sovellettaisiin yhtenäisiä unionin sääntöjä kuten muillakin aloilla ja joka ei olisi pilkkoutunut erilaisten ja keskenään mahdollisesti ristiriitaisten sääntöjen vuoksi. Tällainen valinta on tarpeen, jotta voidaan luoda kaikkien saatavilla oleva, nopea ja kestävä yhteinen eurooppalainen tietoa-alue paikallishallintoa, kansalaisia, yrityksiä ja voittoa tavoittelematonta sektoria varten⁽³⁾.

4.3.4 Komitea jakaa tässä yhteydessä komission huolen ilmaisuvapauden loukkaamisesta Turkissa, jossa tiedotus-, teknologia- ja viestintävirasto on sulkenut sosiaalisia verkkoja, sekä Venäjän parlamentin äskettäin hyväksymään terrorismin vastaiseen lainsäädäntöpakettiin sisältyvistä, ilmaisuvapautteen liittyvistä toimista.

4.4 Yhteistyötä painottava hallintomalli

4.4.1 ETSK toteaa, että tiedonannossa **ei määritellä riittävästi käsitettä ”hallinto”, johon EU:n olisi annettava panoksensa, eikä välineitä**, joiden avulla olisi varmistettava monisidosryhmäprosessit Internetiä koskevassa päätöksenteossa, kuten oli asian laita eurooppalaista digitaalistrategiaa käsittelevään tiedonantoon sisältyvissä toimenpide-ehdotuksissa⁽⁴⁾. Yhteisen yleishallinnon puitteissa tasot ja menettelyt voidaan määritellä tarkemmin.

⁽²⁾ EUVL C 107, 6.4.2011, s. 53–57; EUVL C 318, 29.10.2011, s. 9.; EUVL C 229, 31.7.2012, s. 1; EUVL C 161, 6.6.2013, s. 8; EUVL C 76, 14.3.2013, s. 59–65.

⁽³⁾ EUVL C 67, 6.3.2014, s. 137.

⁽⁴⁾ EUVL C 54, 19.2.2011, s. 58

4.4.2 Komissio esittää jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten maiden saamiin myönteisiin kokemuksiin liittyen **yhden aloitteen eli maailmanlaajuisen Internet-politiikan seurantapalvelun (Global Internet Policy Observatory, GIPO)** perustamista (tärkeä ja myönteinen aloite) ja aikoo vielä esittää käytännön ehdotuksia **tulevan julkisen kuulemismenettelyn** jälkeen. Juuri tiedonantoon liittyen on jo järjestetty laaja kuulemismenettely. Se ei kuitenkaan ole konkretisoitunut tiedonannossa esitettyjä ehdotuksia ja on etenkin paljastanut, etteivät toimielimet eivätkä sidosryhmät ole kiinnittäneet asiaan asianmukaista huomiota.

4.4.2.1 Komission on selvennettävä EU:n erityisroolia ja lisäarvoa sekä sitä, mitä yksittäisiltä valtioilta toivotaan, myös kun otetaan huomioon eurooppalaisen digitaalistrategian tavoitteet. Lisäksi komission on määriteltävä yksinomaiset ja jaetut toimivaltuudet, jotta vältetään päällekkäisyydet ja mahdolliset ristiriidat.

4.4.3 ETSK on huolissaan siitä, että jäsenvaltiot ja kaikki eri sidosryhmät aliarvioivat tätä aihetta eivätkä kiinnitä siihen riittävästi huomiota, vaikka se on perusluonteisen tärkeä EU:n taloudellisen ja sosiaalisen tulevaisuuden kannalta. ETSK kehottaa komissiota ottamaan käyttöön suoria kannustavia toimia hallituksia, yrityksiä, kansalaisten oikeuksien parissa toimivia valtiovallasta riippumattomia organisaatioita ja etenkin kuluttajajärjestöjä varten, joita ei mainita tiedonannossa.

4.4.4 ETSK on viime vuosina laatinut useita lausuntoja Internetistä ja etenkin digitaalistrategiasta, ja se on otettava mukaan näihin toimiin.

4.5 Keskeisten internet-päätösten globalisointi

4.5.1 Toinen tärkeä näkökohta koskee **kansainvälisiä toimia, jotka EU:n olisi toteutettava yhtenäisesti** ja jotka liittyvät kaiken sähköisen viestinnän hallintoon ja kansalaisten oikeuksiin. Tiedonannossa ei mainita erityisesti, miten näitä aloitteita on määrä viedä eteenpäin kansainvälisellä tasolla.

4.5.2 Asia on sitäkin tärkeämpi, kun ajatellaan verkkovakoiluskandaalin (Datagate) yhteydessä paljastunutta **EU:n heikkoutta**, sillä se ei kyennyt Brysselissä lokakuussa 2013 pidetyssä huippukokouksessa antamaan vahvaa yhteistä vastausta ja esiintyi hajanaisesti kansainvälisellä näyttämöllä.

4.6 Monisidosryhmäprosessi: icannin globalisointi

4.6.1 ETSK toteaa, että tarvitaan strateginen kehys. Internetin hallinto ei voi säilyä Yhdysvaltain hallitusvallan käsissä, joten on määriteltävä tarkkaan aidosti edustava monisidosryhmäjärjestelmä. On löydettävä hallintoinstituutioiden, osakkeenomistajien intressejä ajavien suuryritysten ja suoraan kansalaisia edustavien valtiovallasta riippumattomien organisaatioiden välinen oikea tasapaino.

4.6.1.1 ETSK kannattaa GIPOn tapaisten innovatiivisten tietoteknisten välineiden luomista, sillä ne tarjoavat kansainvälisen yhteisön käyttöön merkittävän resurssin, jolla voidaan seurata Internetiä ja uusia teknologioita käsittelevää sääntelyä ja edistää eri foorumien välistä vaihtoa. Tästä on etua etenkin niille kansalaisyhteiskunnan tahoille, joilla on niukat resurssit.

4.6.2 **ICANNin ja IANAn osalta** tekninen elin on lopultakin ilmoittanut käynnistävänsä globaalien ja monisidosryhmäisen hallintoprosessin sille syyskuusta 2015 alkaen annettavista teknisistä tehtävistä. Tuolloin päättyy Yhdysvaltain hallituksen kanssa tehty sopimus ylätasoinen maantieteellisten aluetunnusten hallinnoinnista. ETSK kehottaa komissiota määrittelemään selkeästi, minkälainen rooli EU:lla olisi oltava tulevassa ylikansallisessa organisaatiossa, ja vaatimaan teknistä ja poliittista edustajaa uuden ICANNin hallitukseen.

4.6.3 On tärkeää, että komissio tukee myös IGF:n vahvistamista, sillä se on kaikkien sidosryhmien välinen keskustelufoorumi. ETSK toivoo, että EU:lla olisi Istanbulissa syyskuussa järjestettävässä IGF:n seuraavassa kokouksessa johtorooli, jonka puitteissa komissio, jäsenvaltiot ja kansalaisyhteiskunta toimisivat vahvasti yhdessä ja painottaisivat tiedonannon sisältöä.

4.7 Luottamuksen rakentaminen

4.7.1 Yhteisön sisällä on tärkeää, että komissio korostaa tiedonannossaan asianmukaisesti tarvetta **rakentaa luottamusta Internetiin sen turvallisuutta, vakautta ja luotettavuutta vahvistavien lainsäädäntövälineiden avulla**. Esimerkkeinä voidaan mainita tietosuojasäännösten uudistus ja verkko- ja tietoturvaan koskeva direktiivi.

4.7.2 Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan Datagate-tapausten johdosta antaman mietinnön jälkeen Euroopan parlamentti on asianmukaisesti päättänyt erityistoimia toteuttamalla perustaa ”eurooppalaisen digitaalisen habeas corpusin perusoikeuksien suojelemiseksi digitaalisella aikakaudella” ensisijaisena suunnitelmana tulevilla lainsäädäntökäytännöillä.

4.7.3 ETSK seuraa erittäin tiiviisti näiden toimien edistymistä sekä televiestintäpakettiin sisältyvien toimenpiteiden toteuttamista televiestintän eurooppalaisilla yhtenäismarkkinoilla ⁽⁵⁾.

4.8 Internetiä muokkaavat tekniset normit

4.8.1 **Tekniset normit ovat perusluonteinen seikka.** Verkon avoin ja ylikansallinen luonne edellyttää teknisten normien määrittelyä siten, ettei oteta huomioon yksittäisissä valtioissa tai alueellisissa hallitustenvälisissä rakenteissa määriteltyjä julkispoliittisia pulmakysymyksiä, vaan sovelletaan eräänlaista teknisen yhteisön itsesääntelyä, jota koordinoidaan vain harvoissa tapauksissa instituutioiden kanssa. Koska tällaiset valinnat saattavat vaikuttaa kansalaisten oikeuksiin, muun muassa ilmaisuvapautteen, henkilötietojen suojaan (sekä oikeuteen tulla unohdetuksi) ja käyttäjien turvallisuuteen, sekä sisällön saatavuuteen, on tärkeää **tehdä selkeitä valintoja ja laatia suosituksia, joilla varmistetaan teknisten valintojen ja ihmisoikeuksien yhteensopivuus**.

4.8.2 ETSK kannattaa komission ehdotusta järjestää seminaareja, joihin kutsutaan kansainvälisiä asiantuntijoita juridiikan, yhteiskuntatieteiden, taloustieteen ja teknologian aloilta sen varmistamiseksi, että olemassa olevat normistot ovat johdonmukaisia suhteessa Internetin mahdollistamiin norminlaadinnan uusiin muotoihin.

4.8.3 Kilpailun ja vapaiden markkinoiden osalta on myös tarkasteltava tilannetta, jossa harvat yksityiset algoritmit ovat ainoita, jotka valvovat henkilötietoja, metatietoja sekä mainos- ja tekijänoikeustuloja ⁽⁶⁾.

4.9 Toimivalta- ja lainsäädäntöristiriidat

4.9.1 **Internetin oikeudellisten näkökohtien** osalta komissio on vahvistanut painokkaasti, että digitaaliset yhtenäismarkkinat luodaan vuoteen 2015 mennessä, eikä näin luonnollisestikaan voi tapahtua, jollei yhdenmukaisteta verkkokauppaa käsittelevää kansallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä. ETSK kannattaa komission aikomusta käynnistää perusteellinen **kansainvälisen tason arviointi ristiriidoista, joita Internetiin voi liittyä sovellettavan lain ja toimivaltakysymysten suhteen** ja joita yksittäisten riippumattomien sääntelyviranomaisten laatimat säännöt usein pahentavat.

4.9.2 ETSK panee merkille, ettei tiedonannossa viitata lainkaan **verkon puolueettomuuteen**, vaikka se on tunnustettu digitaalistrategian perusasiaksi. Komitea vahvistaa aiemmissa lausunnoissaan jo esittämänsä kannan ja tuo esiin huolensa Yhdysvalloissa keskusteltavista lainsäädäntöaloitteista. Komitea ”suosittaa voimakkaasti avoimen internetin ja verkon neutraliteetin periaatteiden vahvistamista virallisesti EU:n lainsäädännössä mahdollisimman pian. Alan teknologian kehittyminen (uusin teknologia) on pidettävä aina mielessä ⁽⁷⁾.”

⁽⁵⁾ EUVL C 177, 11.6.2014, s. 64.

⁽⁶⁾ COM(2012) 573 final.

⁽⁷⁾ EUVL C 24, 28.1.2012, s. 139–145.

4.10 Osallisuutta edistävä internet

4.10.1 ETSK korostaa lopuksi osallisuuden merkitystä perustavana seikkana. Euroopan unionin panoksessa globaaliin Internetin hallintoon on otettava huomioon tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvien osallisuuspolitiikkojen edistäminen, jotta luodaan edellytykset todelliselle osallistavalle yhteiskunnalle (Euroopan unionin jäsenvaltioiden, liittymistä valmistelevien maiden, Euroopan vapaakauppa alueen [EFTA] maiden ja muiden maiden sähköisen osallisuuden politiikoista vastaavat ministerit allekirjoittivat vuonna 2006 Riian julistuksen, joka annettiin aiheesta *ICT for an Inclusive Society* järjestetyn ministerikokouksen yhteydessä; julistukseen sisältyy joukko sitoumuksia, joiden avulla pyritään varmistamaan iäkkäille soveltuvien tieto- ja viestintäteknikan ratkaisujen toteuttaminen ja jotka liittyvät sähköisten palvelujen saatavuuteen EU:ssa). Komitea katsoo, että tiedonantoon olisi sisällytettävä periaate, että ulottuvilla olevat ja helppokäyttöiset tieto- ja viestintäteknikat tunnustetaan keskeisiksi välineiksi, joiden avulla vammaiset voivat tasa-arvoisina saada käyttöönsä ja toteuttaa mahdollisuuksia täysimääräisesti ja tehokkaasti.

Bryssel 10. heinäkuuta 2014

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE
